

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา
ในหมู่บ้านชาวเล

นางสาว ยุพดี จันทร์ควง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-231-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016273

i 10306225

✓

๗

THE ORGANIZATION OF THAI LANGUAGE INSTRUCTION
IN ELEMENTARY SCHOOLS IN CHAOLEY VILLAGES

Miss Yuppadee Jundoung

ศูนย์วิทยทรัพยากร
มหาวิทยาลัยสุโขทัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-231-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา
ในหมู่บ้านชาวเล

โดย

นางสาว ยุพดี จันทรดวง

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธसार

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

[Signature] ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุมณ อมรวิวัฒน์)

[Signature] ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธसार)

[Signature] ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท)

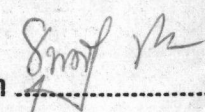
ยพตี จันทรดวง : การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้าน
ชาวเล (THE ORGANIZATION OF THAI LANGUAGE INSTRUCTION IN ELEMENTARY
SCHOOLS IN CHOALEY VILLAGES) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ประคอง สุทธสาร, 314 หน้า
ISBN 974.577-231-3

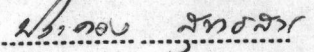
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียน
ประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเล

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชาวเลมีลักษณะแตกต่างจากเด็กทั่วไปในด้านภาษาพูด แต่เด็กสามารถ
พูดไทยได้บ้าง นักเรียนชาวเลมาเรียนไม่สม่ำเสมอ เพราะผู้ปกครองให้ช่วยงานที่บ้าน นักเรียนชาวเล
ส่วนใหญ่เป็นโรคผิวหนัง เช่น ทืด กลากเกลื้อน ฯลฯ ผู้ปกครองของนักเรียนชาวเลส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนให้
นักเรียนชาวเลมาเรียนเพราะไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและทางโรงเรียนมีวิธีการแก้ไขปัญหานี้ โดย
การจัดโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนชาวเล

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีเป้าหมายและนโยบายพิเศษ คือ มุ่งให้นักเรียนฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทย
ได้ถูกต้อง และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยส่งเสริมให้มีการสอนพิเศษนอกเวลาเรียน และ
จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากขึ้น ผู้บริหารมีนโยบายพิเศษในการคัดเลือกครูมาทำการสอนนักเรียน
ชาวเล โดยมีเกณฑ์คือ ครูต้องสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับภาษา ขนบธรรมเนียมและประเพณีของชาวเล
ผู้บริหารส่วนใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาไทย โดยการจัดครูไปสอนภาษาไทยให้แก่
ชาวเลในชุมชน ส่วนในด้านการใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีการปรับหลักสูตร
เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยตัดเนื้อหาที่ไม่จำเป็นออกแล้วเพิ่มเนื้อหา
ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของนักเรียน และใช้สภาพนักเรียนและท้องถิ่นเป็นเกณฑ์ในการปรับ โดยร่วมมือ
กันภายในกลุ่มโรงเรียนในการจัดทำและปรับปรุงแผนการสอน ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ครูส่วนใหญ่สอนได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร เพราะมีนักเรียนสองภาษาเรียนรวมอยู่ด้วย ครู
ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาชาวเลกับนักเรียนเพราะครูพูดภาษาชาวเลไม่ได้ ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมโดยไม่
คำนึงถึงว่าเป็นนักเรียนประเภทใด ในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการฟังครูให้นักเรียนฝึกฟังภาษาไทย
เพียงภาษาเดียว และใช้ภาษาท่าทางในการสื่อความหมาย ปัญหาในการสอนทักษะการฟังที่ครูพบมากคือ
นักเรียนฟังประโยคยาว ๆ ไม่เข้าใจ การสอนทักษะการพูด ครูฝึกให้นักเรียนฟังคำและประโยคง่าย ๆ แล้ว
พูดตาม ปัญหาในการสอนพูดที่ครูพบมากคือ นักเรียนไม่กล้าพูด การสอนทักษะการอ่าน ครูส่วนใหญ่ให้นักเรียน
อ่านออกเสียงคำและประโยคเป็นภาษาไทย ส่วนปัญหาในการสอนทักษะการอ่านที่ครูพบมากคือ นักเรียนอ่าน
ออกเสียงไม่ชัด และในการสอนทักษะการเขียน ครูให้นักเรียนฝึกเขียนตามคำบอก ปัญหาที่ครูพบมากในการ
สอนเขียน คือ นักเรียนเขียนผิดเพราะออกเสียงผิด สื่อการสอนที่ครูส่วนใหญ่ใช้ในการสอนคือ วิทยุและเทป
เพลง บัตรคำ บัตรภาพ และของจริง การวัดและประเมินผล ครูวัดร่วมกันโดยใช้เครื่องมือคือแบบทดสอบ
แบบสังเกต และให้ปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูส่วนใหญ่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และ
ประสบการณ์ให้แก่เด็กนักเรียน กิจกรรมที่จัดมากที่สุดคือ การประกวดการอ่าน และจัดขึ้นในเวลาเรียน

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

YUPPADEE JUNDOUNG : THE ORGANIZATION OF THAI LANGUAGE INSTRUCTION IN
ELEMENTARY SCHOOLS IN CHAOLEY VILLAGES. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.
PRAKONG SUTHASARN, 317 PP. ISBN 974-577-231-3

The purpose of this research was to investigate the organization of Thai language instruction in Elementary Schools in Chaoley villages.

The research findings were as follow; Chaoley students were considered different from general students in their spoken language. However, they could speak some Thai. Chaoley students came to study irregularly because they had to help their parents do houseworks. Most of them got the skin disease such as as scabies, ring worm, liver spots and so on. Most of their parents did not support their children's study since they did not see its importance. School solved this problem by organizing Visiting Students' home Project. Most administrators had the special aim which was to have their students be able to listen, speak, read and write Thai language accuracy and be able to implement their knowledge in their daily life. Extra curricular activities and extra-time teaching were used to promote this aim. Most administrators had the special policy in selecting teachers. The criteria used was teacher's interest and knowledge about Chaoley language, tradition and custom. Teachers were assigned to teach according to their ability. Most administrators promoted and supported Thai language teaching and learning by organizing teachers to teach Thai language for Chaoley people in the community. With regard to curriculum implementation and textbooks, most administrators and teachers adapted the curriculum to be appropriate and congruent with local needs by reducing unnecessary contents and increasing what necessary for student's life. Students and local conditions were the criteria used in the adaptation. Teachers in the school group cooperated in doing and adaping lesson plans.

In respect to teaching and learning activities, most teachers did not teach according to curriculum objectives because there was both Chaoley and local students in the classroom. Most teachers never used Chaoley language in class because they were unable to speak that language. Most teachers organized activities without considering student's language. In organizing listening activities, teacher had students practice Thai listening skill only and used nonverbal language to communicate ideas. Students couldn't understand long sentences was the problem most teachers had. In teaching speaking skill, teachers had then student's listen and repeat easy words and sentences. The problem most teachers had was that students dare not speak. In teaching reading skill, most teachers had their students pronounce words and sentences with unclear pronunciation. Teachers had their students practice dictation in drilling writing skill. The problem they had most was that students spell wrong because of wrong pronunciation. Most media used in teaching were radio, tape cassette, word cards, picture cards and real thing. With regard to measurement and evaluation, most teachers measured by using test, observation form and practice in the same time. For extra-curricular activities, most teachers organized to enhance students' knowledge and experience. The activity teachers organized most was reading contest which was performed in the learning period.

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท กรรมการ และคณาจารย์ภาควิชา ประถมฯ ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทธสาร อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ช่วยกรุณาแนะนำช่วยเหลือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจนสำเร็จเรียบร้อย อีกทั้งยังให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพียรชอบ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา รัชพลเมือง รองศาสตราจารย์ อัจฉรา ชีวพันธ์ อาจารย์ ถวิล นำบุญพล และ อาจารย์ ถวิล ภริงคาร ซึ่งได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และสตูล หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ อาจารย์ใหญ่, คณาจารย์ และนักเรียน รวมถึงชาวเลทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา รวมทั้งเจ้าหน้าที่อุทยานทุกคน รวมถึงกัปตันเรือและลูกเรือจรูญ ๑๐ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องที่พักและยานพาหนะในขณะเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณ พ.ต.ชอบ มงคลรัตน์ ผบ.กองพัฒนาที่ 4 พ.บ.๑๕ พัน ๑ ส.อ.ยุคล คล่องประดิษฐ์ คุณพัชรี ณ ถลาง คุณพรชัย วิทะกะรัตน์ อาจารย์ ศรีนทร วิทยศิรินันท์ คุณจักรสิน พิเศษสาธร อาจารย์ กาญจนา บุญส่ง อาจารย์วัฒนาพร กำจัดทุกข์ ขอขอบพระคุณที่ ๆ C1 ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดมา ขอขอบใจ น.นร.วีรพันธ์ จันทร่ดวง ซึ่งได้ให้กำลังใจที่มาโดยตลอด

ท้ายสุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ชีวิตและการศึกษาแก่ผู้วิจัย ทั้งห่วงใยให้กำลังใจ ตลอดจนร่วมเดินทางไปเก็บข้อมูลทุกจังหวัด ฉะนั้นหากมีคุณความดีที่เกิดจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบคุณความดีนั้นแก่ท่านทั้งสอง ผู้เป็นที่รักและเคารพยิ่งไว้ ณ ที่นี้

ยุพดี จันทร่ดวง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ข

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	วิธีดำเนินการวิจัย	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	8
	ข้อตกลงเบื้องต้น	8
	คำจำกัดความ	9
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	การใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน	11
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนที่ใช้ภาษาถิ่น	28
	การใช้สื่อการสอน	38
	การวัดและประเมินผล	42
	การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	50
	สภาพนักเรียน/ผู้ปกครอง	55
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
3	วิธีดำเนินการวิจัย	69
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	144
บรรณานุกรม	167
ภาคผนวก	177
ประวัติผู้เขียน	๑14

ศูนย์วิทยุรักษาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากร	73
2	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ	77
3	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเป้าหมายพิเศษและวิธีการ ส่งเสริม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการ เรียนการสอน ภาษาไทยให้แก่ักเรียนชาวเลในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้าน ชาวเล	80
	ชาวเล	80
4	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการปรับหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสม เหมาะสมและสอดคล้องกับในการจัดการ เรียนการสอนภาษาไทย ให้แก่ักเรียนชาวเล	82
5	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการดำเนินการ เพื่อให้ ชาวเลมีเจตคติที่ดีต่อการ เรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ักเรียน ชาวเล	84
6	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการสนับสนุนและส่งเสริม การจัดการสอนภาษาไทยให้แก่ักเรียนชาวเล	85
7	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามนโยบายพิเศษในการคัดเลือก ครูมาทำการสอนภาษาไทยให้แก่ักเรียนชาวเล	86
8	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการจัดวัสดุหลักสูตรและ เอกสารหลักสูตร	87
9	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการจัดทำและร่วมมือกับ กลุ่มโรงเรียนในการปรับปรุงแผนการสอนภาษาไทย	89
10.	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวิธีการจัดครูเข้าสอน ภาษาไทยให้แก่ักเรียนชาวเล และวิธีการจัดักเรียนเข้าชั้น .	90
11.	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามการจัดบริการสื่อการสอน ให้แก่ครูภาษาไทย	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว	92
13	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ภาษาไทยของครูผู้สอน	95
14	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการนำหลักสูตรภาษาไทย ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเล	98
15	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการใช้เอกสารหลักสูตร และหนังสือเรียนของครูผู้สอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาใน หมู่บ้านชาวเล	100
16	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการสอนภาษาไทยใน โรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเล	103
17	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการใช้ภาษาชาวเลกับ นักเรียนชาวเลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	106
18	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามวิธีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนในกรณีที่มีชั้นเรียนมีทั้งนักเรียนในท้องถิ่นและนักเรียนชาวเล	108
19	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการจัดกิจกรรมการสอนและ ปัญหาในการสอนทักษะการฟังให้แก่ นักเรียนชาวเล	110
20	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการจัดกิจกรรมการสอนและ ปัญหาในการสอนทักษะการพูดให้แก่ นักเรียนชาวเล	112
21	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการจัดกิจกรรมการสอนและ ปัญหาในการสอนทักษะการอ่านให้แก่ นักเรียนชาวเล	114
22	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการจัดกิจกรรมการสอนและ ปัญหาในการสอนทักษะการเขียนให้แก่ นักเรียนชาวเล	116
23	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามปัญหาอื่น ๆ นอกจากปัญหา ในการสอนทักษะทั้ง 4 ด้าน ให้แก่นักเรียนชาวเล	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาไทยให้แก่นักเรียนชาวเล	119
25	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเล	123
26	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียนของนักเรียน รวมทั้งปัญหาในการวัดและประเมินผล	126
27	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเล	128
28	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมประโยชน์ที่นักเรียนได้รับวิธีการประเมินผลและปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	131
29	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชาวเลตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านชาวเล	133
30	การสนับสนุนและให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในการสอนภาษาไทยให้แก่ นักเรียนชาวเล	136
31	จำนวนเนื้อที่ของโรงเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียน และระดับชั้นที่เปิดสอน	139
32	ศาสนาและภาษาพูดของนักเรียนส่วนมากในแต่ละโรงเรียน	140
33	สภาพทั่วไปของโรงเรียน	141